

VŠEOBECNÉ PRACOVNÍ POSTUPY

GENERAL WORKING PROCEDURES

<u>Code</u>	VPP 4.1	<u>Kód</u>	VPP 4.1
<u>Title</u>	Foreign subjects on WL	<u>Název</u>	Cizinci na čekací listině
<u>Issued by</u>	KST	<u>Vydalo</u>	KST
<u>Binding for</u>	Transplant centers	<u>Platí pro</u>	Transplantační centra
<u>Effective</u>	1 January, 2014	<u>Účinnost</u>	1. ledna 2014
<p><u>Registration of foreign subjects in the National Registry of Persons Waiting for Transplantation of Organs</u></p> <p>Transplantation of organs to foreign subjects (non-residents) is a very sensitive issue in most European countries. The principle of free movement of goods and persons together with a possibility of cross-border travel for medical treatment is in contrary with the obligation of states to guarantee high quality health care to their citizens. In order to be able to do this the states have to create sufficient resources, however this is possible only partially. Both qualified human and specialized material resources can be more or less substituted whilst the number of organs for transplantations depends on objective conditions. Regulation of access of foreign subjects to the national waiting lists, through either direct limitation of the possibility of entry or setting limiting criteria for allocation, seems to be a possibility how to protect national pool of donors.</p> <p>The extent of medical care provided to patients in the Czech Republic is defined by the Public Health Insurance Act no. 48/1997 Coll. Transplantations and related procedures, such as donor care, retrieval of tissues or organs, transport of donor and retrieved organs atc. are recognized to be an integral part of health care provided to patients in the Czech Republic. Thus the access to transplantation is subject to the same policy as</p>		<p><u>Zápis cizince do Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů</u></p> <p>Transplantace orgánů cizincům (ne-rezidentům) je velmi citlivá otázka ve většině evropských zemí. Stojí proti sobě princip volného pohybu zboží a osob s možností cestovat za zdravotní péčí přes hranice a na straně druhé povinnost států zajistit pro své občany kvalitní zdravotní péči. Státy pro to musejí vytvářet dostatečné zdroje, což je v případě transplantací možné pouze zčásti; zatímco kvalifikované lidské a specializované materiální zdroje jsou více či méně nahraditelné, počet orgánů k transplantacím závisí na objektivních podmínkách. Jedním z možných opatření ke zmenšování národního „poolu“ dárců, je regulace přístupu cizinců na národní čekací listiny buď přímým omezením možnosti zápisu cizinců na čekací listiny anebo nastavením kritérií limitujících alokaci orgánů cizincům zapsaným na čekací listině.</p> <p>Rozsah zdravotní péče poskytované pacientům v České republice je definován zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Transplantace a s ní související výkony, jako je péče o dárce, odběr tkání nebo orgánů, doprava dárce a odebraných orgánů atd., jsou považovány za integrální součásti zdravotní péče poskytované pacientům v České republice. Proto tedy přístup k transplantacím podléhá stejnému režimu jako</p>	
VPP 4.1 --- rev. 1	Všeobecné pracovní postupy --- ZÁPIS CIZINCE NA ČEKACÍ LISTINU		Strana 1 --- (celkem 7)

to all other health care, and any limitation of access to a particular kind of treatment may be imposed only if provided for by the law.

According to the Declaration of Human Rights and Biomedicine it is the obligation of the state to guarantee equal access to health care provided. Within its jurisdiction, the Czech Republic can, on the basis of law, grant certain groups of subjects higher or lower level of rights or obligations. Furthermore, as it ensues from the Declaration of Human Rights and Freedoms, foreigners may be charged with some restrictions. The right to health protection is given to all on the territory of the Czech Republic, but the right to enjoy free health care under the conditions stipulated by law is granted only to Czech citizens.

The Public Health Insurance Act declares that health insurance covers persons with permanent residence permit on the territory of the Czech Republic, or those who do not have permanent residence in the Czech Republic but are employed by an employer with permanent residence or the seat here. These persons, regardless to whether they are Czech citizens or not, have the right to choose health care insurance company and their insurance also covers their unprovided family members (such as non working spouse or children). In certain cases, foreign students are also considered as a specific group of these „employees“. The extent of such health care covers in- and out-patients health care, stand-by duty and emergency, follow-up, providing medicaments and therapeutic devices, ambulance transport etc. Simultaneously, also registration in waiting lists, transplantations and post-op health care fall in this list.

Limits are applied in the event of foreign subjects who do not participate in the Czech public health insurance. Citizens of EU countries, EEA or Switzerland participate in health insurance in their country and therefore are holders of the

ostatní léčebná péče, a jakákoliv omezení přístupu k určitému druhu zdravotní péče jsou možná pouze v případě, že tak stanoví zákon.

Podle Úmluvy o lidských právech a biomedicíně je povinností státu zajistit rovný přístup k poskytované zdravotní péči. Česká republika v rámci své jurisdikce může na základě zákona přiznat určitým skupinám subjektů, například svým občanům, vyšší či nižší míru ochrany nebo povinností. Rovněž z Listiny základních práv a svobod vyplývá, že cizincům lze uložit některá omezení. Právo na ochranu zdraví je přiznáno všem, kteří se nacházejí na území České republiky, avšak právo na bezplatnou zdravotní péči za zákonem stanovených podmínek je dáno pouze českým občanům.

Zákon o veřejném zdravotním pojištění, stanoví, že zdravotně pojištěny jsou osoby, které mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky, anebo ty osoby, které samy sice v ČR trvalý pobyt nemají, ale jsou zaměstnány zaměstnavatelem, který zde má sídlo nebo trvalý pobyt. Tyto osoby, a je lhotejné, jde-li o občany České republiky či nikoliv, mají nárok na výběr zdravotní pojišťovny a pojištění se vztahuje i na jejich nezaopatřené rodinné příslušníky (např. manželka, pokud nepracuje, nebo děti). Za specifickou skupinu takovýchto „zaměstnanců“ se v některých případech rovněž považují zahraniční studenti. Rozsah takto poskytované zdravotní péče zahrnuje ambulantní a lůžkovou zdravotní péči, pohotovostní a záchrannou službu, dispenzární péči, poskytování léčivých přípravků a prostředků zdravotnické techniky, dopravu nemocných apod. Spadají sem tedy i zápisy na čekací listinu, transplantace a následná péče.

K omezení dochází u cizinců, kteří nejsou účastníky veřejného zdravotního pojištění v ČR. Občané ze států EU, EHP nebo Švýcarska jsou účastníky zdravotního pojištění ve své zemi a jsou z toho titulu držiteli Evropské karty

European Health Insurance Cards (EHIC). These persons can enjoy long- or short-term stay in the Czech Republic without the need to declare a reason. They can also decide to register their temporary stay in the Czech Republic (in case of family reunion or application for permanent stay permission after five years of stay etc.). In these cases presenting a document confirming valid health insurance in their mother country is a condition for a positive decision to be issued.

All other foreign third-country subjects who do not have permanent residence or employment in the Czech Republic can take out a contractual health insurance for foreigners. This policy covers only necessary and urgent health care, explicitly excluding transplantations, hemodialysis as well as some other major procedures. European Parliament Regulation No. 810/2009 on the Visa Code stipulates that travel health insurance shall cover all costs that could appear during the stay of a foreign subject in connection with repatriation due to health reasons, or in connection with necessary health care, hospital urgent care or death.

There can also be health care provided to foreign subjects paid by the state even when they do not have public or commercial insurance. It applies to asylum seekers, persons with a valid visa within the temporary acceptance or protection status, as well as to foreign subjects in custody or imprisonment. However, these persons are provided only with stand-by and emergency health care paid by the Ministries of Health and Justice.

Each entry to waiting list for transplantation requires individual assessment to what extent a particular procedure is acute or not. However, this applies to some cases only as transplantations can mostly be considered chronic and not falling in the rules for providing urgent health care.

Within the framework of EU and EEA states,

zdravotního pojištění (EHIC). Tito cizinci mohou pobývat v ČR krátkodobě nebo dlouhodobě bez udání důvodu. Mohou se také rozhodnout o registraci svého přechodného pobytu v ČR (v případě slučování rodiny anebo uvažují-li po uplynutí pětileté lhůty zažádat o udělení trvalého pobytu apod.), a v takovém případě je podmínkou vydání kladného rozhodnutí o registraci předložení dokladu o jejich platném zdravotním pojištění v domovské zemi.

Všichni ostatní cizinci ze třetích zemí, kteří nemají v ČR trvalý pobyt nebo zde nejsou zaměstnáni, mohou uzavřít tzv. zdravotní pojištění cizinců. Toto smluvní zdravotní pojištění kryje pouze nutnou a neodkladnou péči, ze které jsou explicitně vyloučeny transplantace, hemodialýza a další náročnější výkony. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech stanoví, že smluvní cestovní zdravotní pojištění musí pokrývat veškeré náklady, které by mohly nastat během pobytu cizince v souvislosti s repatriací ze zdravotních důvodů nebo v souvislosti s naléhavou lékařskou péčí, pohotovostní nemocniční péčí nebo úmrtím.

V některých případech také hradí poskytovanou zdravotní péči za cizince stát v případě, že nemají veřejné či smluvní zdravotní pojištění. Jde o žadatele o azyl, osoby s platným vízem v režimu tzv. strpění či dočasné ochrany a cizince ve výkonu vazby či trestu odnětí svobody. Těmto osobám se poskytuje opět pouze nutná a neodkladná zdravotní péče, kterou hradí stát (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti).

U každého zařazení na čekací listinu na transplantaci bude třeba provést individuální posouzení, do jaké míry se jedná o akutní zákrok, což připadá v úvahu pouze u některých případů, protože transplantace orgánů lze většinou zařadit mezi chronické případy, na které se nevztahují zásady pro poskytování nezbytné zdravotní péče. V rámci států EU a EHP lze zdravotní péči

health care can be consumed in another country, too. With a preliminary consent of his/her health care insurance a patient can travel abroad to undergo a specific treatment in another country, if such treatment cannot be provided in his/her mother country in a reasonable time, or due to his/her current health condition and its prognosis. In advance, a foreign subject shall apply with the insurance for consent (form E112, S2). A reasonable time means the mean waiting time in his/her country and therefore it is not possible to support the claim to be registered in the Czech waiting list by the fact that waiting time in a respective country is longer.

It must be a treatment planned beforehand which is assessed from the point of view of acuteness in the same way in both countries. A procedure cannot be rejected in the event that the patient is registered in a waiting list, however, the entire registration cannot be regarded as providing a necessary and urgent care. As waiting lists are usually drafted out on a national or a regional basis it is not possible to claim that a treatment must be provided in the Czech Republic if the patient is registered in a waiting list in another country.

According to the Transplantation Act the selection of the most suitable recipient is based on the principles of urgency and equality. Transplantations may only be provided to recipients registered in the National Registry of Persons Waiting for Transplantation of an Organ (Waiting List), and only to patients chosen from this waiting list by KST. Even though the waiting list is called a national registry, the Transplantation Act does not stipulate the nationality of persons to be entered, as the term national is related only to the extent of health care in the sense of territory. The Transplantation Act does not define further conditions of entry of foreign subjects in the waiting list.

The entire transplantation cannot be separated

konzumovat i v jiné zemi. Pacient může s předchozím souhlasem své zdravotní pojišťovny vycestovat za účelem čerpání specifické zdravotní péče do jiné země, nelze-li péči v mateřské zemi poskytnout v přiměřeném čase anebo s ohledem na zdravotní stav a jeho předpokládaný vývoj. K tomu si musí cizinec nejdříve vyžádat souhlas pojišťovny (formulář E112, S2). Za přiměřený čas je třeba považovat průměrnou čekací dobu v domovské zemi a není tedy možné založit nárok na zápis do české čekací listiny na skutečnosti, že v dané zemi jsou čekací doby delší.

Musí se jednat o zákrok, který je naplánovaný předem a který je z hlediska naléhavosti hodnocen stejně v obou zemích. Provedení zákroku nelze odmítnout, je-li pacient registrován na čekací listině, přičemž však samotný zápis na čekací listinu nelze posuzovat jako poskytnutí nutné a neodkladné péče. Jelikož jsou čekací listiny většinou koncipovány na národním nebo regionálním základě, nelze argumentovat tím, že je povinností provést v České republice zákrok, na který je pacient zaregistrován na čekací listině v jiné zemi.

Podle transplantčního zákona je výběr nejvhodnějších příjemců založen na principu medicínské naléhavosti a rovnosti čekatelů. Transplantace orgánů lze provádět výhradně příjemcům, kteří jsou registrováni v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánů (čekací listina) a které z této čekací listiny vybere Koordinační středisko transplantací (KST). I když se čekací listina nazývá národním registrem, transplantční zákon nestanoví národnost osob, které na ní mají být zapsány, ale pojem národní se vztahuje pouze k rozměru zdravotní péče ve smyslu teritoriálním. Dále Transplantční zákon podmínky zápisu cizinců na čekací listinu neřeší.

Od zápisu na čekací listinu nelze oddělovat

from entry to the waiting list. Transplant centers have obligations clearly defined by the law. Among others, they are obliged to report to the national registry persons indicated for transplantation as well as to provide transplantation solely to patients registered in this registry. A transplantation may only be provided to a person registered on the waiting list. An entry to the waiting list is a part of the complex of health care covered only from public health insurance. The waiting list is managed by the State and all processes related to its functioning are administered by a organizational unit of the State – by KST.

Suitable organs are retrieved from citizens by the State on the basis of a presumed consent with their post-mortem donation, and human body must not be a source of financial gain nor other benefits. Thus transplantation of an organ from a deceased donor for a direct payment is virtually impossible.

The Health Services Act 372/2011 Coll. endowes health care providers with a possibility to reject a patient who is not participating in public health insurance system of the EU, EEA or Switzerland. However, the condition to provide him/her with health care in an indispensable extent shall apply accordingly.

According to the documents of the Council of Europe, KST may apply criteria ensuring that patients be not registered in more than one waiting list for the same organ.

According to the Istanbul Declaration certain negative phenomena, such as travel for transplantation or transplant tourism, are not allowed so that the potential of a country to provide its own citizens with organs, with their allocation and transplantation not be disturbed.

All the above mentioned documents and facts result in the following principles:

vlastní provedení transplantace. Transplantační centra mají zákonem jasně definované povinnosti, mezi které patří hlásit osoby indikované k transplantaci orgánů do národního registru čekatelů a provádět transplantaci pouze osobám, které jsou v tomto registru zapsány. Jakákoliv transplantace smí být provedena pouze osobě zapsané na čekací listinu. Zápis na čekací listinu je součástí komplexu zdravotní péče hrazené výlučně z veřejného zdravotního pojištění, přičemž tuto čekací listinu spravuje stát a úkoly související s jejím provozem zajišťuje KST jako organizační složka státu.

Vhodné orgány získává stát od občanů na základě předpokládaného souhlasu s jejich posmrtným darováním, přičemž lidské tělo nesmí být zdrojem finančního prospěchu ani jiných výhod. Souhrn těchto okolností prakticky vylučuje transplantaci orgánu od zemřelého dárce za přímou úhradu.

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, dává poskytovatelům zdravotní péče možnost odmítnout přijetí pacienta do péče, pokud není účastníkem veřejného zdravotního pojištění, ze všech zemí kromě EU, EHC a Švýcarska. Opět se však uplatní podmínka poskytnutí péče v nezbytném rozsahu.

Podle dokumentů Rady Evropy může KST při zápisu pacientů na čekací listinu uplatnit taková kritéria, aby pacienti nebyli pro tytéž orgány registrováni na více než jedné čekací listině.

Podle Istanbulské deklarace jsou nepřipustné některé negativní jevy, jako například transplantační cestování nebo transplantační turistika, aby tak nebyla narušována schopnost země poskytovat orgány, alokovat je a transplantovat svým vlastním obyvatelům.

Ze všech výše uvedených dokumentů a skutečností vyplývají tyto zásady:

<ul style="list-style-type: none"> • Transplantation is a common part of health care provided to patients participating in the public health insurance. • Transplantations cannot be performed on the basis of commercial health insurance nor for direct payment. • Foreign subjects not participating in the Czech public health insurance are entitled to health care only in necessary and urgent extent, which is not the case of transplantations, except some very specific cases. • Transplantations are provided only to patients chosen by KST from the national Registry of Persons Waiting for Transplantation of an Organ. • It is the responsibility of KST to enter a patient into the waiting list, as well as to cross out a person listed on the waiting list for the same organ in another country. • Upon an agreement with a transplant center, KST can enter into the waiting list a foreign subject not participating in the Czech public health insurance who is able to prove a living donor has decided to donate him/her an organ; in this case close family relationship must be duly proven or, should this not be the case, if duly approved by the ethical committee. 	<ul style="list-style-type: none"> • Transplantace je běžnou součástí zdravotní péče poskytované pacientům, kteří jsou účastni veřejného zdravotního pojištění. • Transplantace nelze provádět na základě smluvního zdravotního pojištění ani za přímou úhradu. • Nejsou-li cizinci účastníky systému veřejného zdravotního pojištění v ČR, mají nárok na zdravotní péči pouze v nutném a neodkladném rozsahu, což transplantace, až na velmi specifické výjimky, nejsou. • Transplantace se poskytují pouze těm pacientům, kteří byli vybráni KST z Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů. • O zápisu na čekací listinu rozhoduje KST, které je rovněž oprávněno vyloučit osoby, zapsané na čekací listinu na stejný orgán v jiné zemi. • Po dohodě s transplantačním centrem může KST zapsat na čekací listinu cizince, který není účastníkem systému veřejného zdravotního pojištění v ČR, ale kterému se prokazatelně rozhodl darovat svůj orgán žijící dárce; v tom případě musí být řádně prokázán příbuzenský vztah nebo, není-li, musí toto darování být řádně schváleno etickou komisí.
<p>Source:</p> <p>Recommendation Rec(2001)5 of the Committee of Ministers to member states on the management of organ transplant waiting lists and waiting times Council of Europe, 7 March, 2001</p>	<p>Zdroj:</p> <p>Doporučení Rec(2001)5 Výboru ministrů členským státům ohledně správy čekacích listin na orgány a čekacích dob Rada Evropy, 7. března 2001</p>

Recommendation Rec(2004)7
of the Committee of Ministers to member states
on organ trafficking
Council of Europe, 19 May 2004

Doporučení Rec(2004)7
Výboru ministrů členským státům
ohledně obchodování s orgány
Rada Evropy, 19. května 2004

Recommendation Rec(2006)15
of the Committee of Ministers to member states
on the background, functions and responsibilities
of a National Transplant Organization (NTO)
Council of Europe, 8 November, 2006

Doporučení Rec(2006)15
Výboru ministrů členským státům
ohledně zázemí, funkcí a odpovědností
Národní transplantační organizace (NTO)
Rada Evropy, 8. listopadu 2006

Dne: _____

Schválil: _____

MUDr. Pavel Březovský, MBA
Ředitel KST